

Stort minikamera

Nikon har ventet til sommeren '77 med at lave sin kompakte spejlrefleks. I stedet for at styrte sig ud i det, over hals og hovede, har man først set tiden an. Hvad der er kommet ud af det, rummer interessante synspunkter med hensyn til vægt og størrelse. Tekst og fotos H. S. de Kue

SLR - Test

Efter fluevægts sensationen fra Olympus i 1972 kløede de fleste kamerafabrikanter sig i nakken og mumlede so-ein-Ding-müssen-wir-auch-haben, eller på dansk pokkers osse. Og lige siden har ræset været i gang for at lave spejlreflekser, der var lige så små og lette som Olympus.

Pentax f.eks. noterede med en vis stolthed på Photokina-udstillingen '76, at deres nye kamerahus vejede 10 gram mindre end Olympus. Egentlig er det skudt forbi. Sagen er lidt mere kompliceret.

Det drejer sig nemlig ikke kun om kamerahus og normalobjektiv, men også i høj grad om ekstraobjektiverne. Her er der mest at hente ved teleobjektiverne, der ifølge sagens natur altid har været nogle store brokker at slæbe rundt med.

For et par år siden kom der desuden en anden »bølge«, nemlig de billige motordrev, eller vindere, som de også blev kaldt. En winder øger unægteligt totalvægten en del. Derfor skal den tages med i en snak om vægt og størrelse.

Status 1978

Når Konica i dette forår viser sin ny spejlrefleks med winder, er samtlige »store mærker« med. Så har vi, efter mit meget personlige skøn, følgende situation.

De bittesmå spejlreflekser som Olympus, Pentax ME og MX og flere andre i samme

ministørrelse, er behagelige at bære på, men lige små nok at fotografere med. Fingrene er i vejen for hinanden (det samme gælder samtlige kompakte søgerkameraer og naturligvis i høj grad pocketfiduserne). Aha, siger læseren nu, det var da en pokkers lang indledning for at forsvare Nikon FM's størrelse. Men vent og se. Jeg er ikke nogens fan. Jeg er så neutral som man kan være.

Så snart der skrues en winder under en lille spejlrefleks, er der straks meget bedre plads til gulerødderne. Dette gælder såvel for vindere i kassefacon, som for dem med håndgreb.

Men så snart man vil fotografere i højformat, er der forskel. Det går nogenlunde med de vindere, der har et håndgreb. Men højformatoptagelser med en »kassewinder« uden håndgreb er besværlige. Derfor er jeg ikke spor vild med f.eks. Nikkormat ELW eller Nikon EL 2, når der er skruet winder på.

Hvad med vægten?

Selv om jeg altså er glad for, at Nikon FM uden winder ikke er i ministørrelse, er det lidt synd, at der oveni de 590 gram for kamerahuset (uden objektiv) kommer 410 gram for motoren (uden batterier). Til sammenligning: Canons winder vejer kun 200 gram. Med 8 små batterier (160 gram) og en 50 mm optik med lysstyrke 2 er den komplette

Nikon FM med winder så oppe på 1380 gram.

På den anden side: Nikon har bygget motordrev i hele 18 år, så de har vel overvejet et kompromis mellem motorens vægt og slidstyrke. Den skulle jo gerne kunne tåle strabadserne, uden at skulle på værktøjssted hvert år. Og er det ikke netop det, vi amatører med kun et kamera, helst vil? Et kamera, som man stoler på, helst et der aldrig går i stykker. For at sige det på en anden måde: man kan kun bedømme et kamera på værktøjdernes erfaring, altså når der er gået en årrække. En test i et blad kan kun give et personligt skøn.

Nikon FM

Nikon FM har en mekanisk spaltelukker 1-1/1000 sek. Lamellerne kører den korte vej, dvs. lodret. Ved fotografering med elektronflash kan man bruge 1/125 sek. Lysmåling sker gennem objektivet, naturligvis ved fuld blænderåbning, hvis man bruger de nye AI-objektiver, som man let kan kende på, at der er 2 små huller i koblingskloen, eller at koblingskloen er fjernet. I søgeren aflæses lysmålingsresultatet ved hjælp af 3 lysdioder. Når den midterste lyser alene, er lysmængden rigtig indenfor en meget lille tolerance, nemlig 1/5 af et blændetrin. Hvis de to øverste LED's lyser, er afvigelsen mellem 1/5 og et helt blændetrin

i retning af overeksponering. Giver man endnu mere lys, vil kun den øverste LED lyse op. Tilsvarende med den nederste lysdiode ved undereksponering.

Øverst i søgeren kan man aflæse blænden, hvis man bruger et AI-objektiv. Helt til venstre i søgeren aflæses man lukkertiden. Fotocellerne er af den nye slags med gallium og arsenik, og man kan tage gift på, at de er lige så kvikke som siliciumceller.

Lysmåleren tilsluttes så snart man hiver optræksarmen ud fra kamerahuset. Men når man bruger motordrev, kan optræksarmen skubbes ind til kamerahuset og lysmåleren kan tændes med en ring, der ligger udenom udløserknappen.

Spejlet kan ikke læses op. Hvis man endelig synes, man har brug for det, kan man bruge selvudløseren. Så klapper spejlet straks op, ligesom springblænden straks blænder ned. Spaltelukkeren kommer så 10 sekunder senere. Hvis man fortryder, at man har spændt selvudløserarmen, kan man bare skubbe den tilbage.

Nikon FM har nedblændingsknap til bedømmelse af skarphedsdybde.

Motordrev MD-11

Motoren kører enten enkeltbilleder eller billedserier med cirka 3,5 bill./sek. Der bruges 8 stk. af de små penlight-batterier.

Helhedsvurdering

Spejlrefleks i en passende størrelse. Ok for dem, der hellere selv vil stille tid og blænde, ligesom jeg, i stedet for at overlade det til automatik. Motordrevet vejer lidt mere, end man forventer. På den anden side hjælper håndgrebet en hel del til at give god balance. Også med Nikons 200 mm tele, fordi den kun vejer 540 gram. Man behøver ikke at skifte om mellem enkeltbilleder og billedserier. Omskifteren kan bare stå på billedserier, og når man kun vil skyde et enkelt billede, giver man knappen på håndgrebet et kort lille klem. Kameraets finish hører til det bedste, der fås. Filmfremtrækket er blødt og lækkert, takket være den nye, kompakte metallsaltelukker.

Tekniske data

Fabrikant/importør: Nikon, Japan/Dansk Fotoagentur.

Kameratype: Enøjet spejlrefleks 24x36 mm.

Lukker: Mekanisk metallsaltelukker 1-1/1000 sek. og »B« (åben, så længe man trykker).

Lysmåling: Gennem objektivet, ved fuld blænderåbning med AI-objektiver eller ombyggede ældre objektiver. Aflæsning i søgeren ved hjælp af LEDs (lysdioder).

Objektivfatning: Nikon-bajonet.

Tilbehør: Alt tænkeligt, få en brochure hos fotohandleren.

Priser pr. 1.1.78 (med forbehold for kursændringer).

Nikon FM med objektiv 50 mm/1:2 ca. kr. 3295.

Motordrev MD-11 ca. kr. 1731.

Vidvinkel 28 mm/1:3,5 ca. kr. 1580.

Tele 105 mm/1:2,5 ca. kr. 2000.

Tele 135 mm/1:2,8 ca. kr. 2030.

Tele 200 mm/1:4 ca. kr. 2205.

Lukkertest: Nikon FM

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
1 sek.	excellent	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	+10
1/16	+17	+13	+13
1/32	+9	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent	excellent
1/256	excellent	excellent	excellent
1/500	excellent	excellent	excellent
1/1000	excellent	+11, +9, +3	+2, +3, +11

Lysmålerest

LV 9	ok	ok	ok
LV 14	ok	ok	ok

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i et samarbejde mellem Foto & Smalfilm og et af landets største og mest anerkendte fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvuløser og blændeåbning.

Blitzkontakt, springblændemekanisme og selvuløser fungerede perfekt på samtlige kameraer, ligesom der var en udmærket overensstemmelse mellem afstandsskala og skarphed i filmplan.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

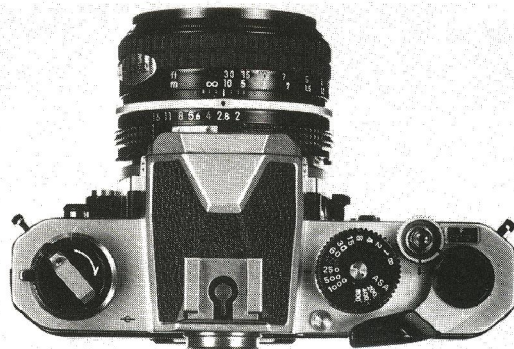
To tal med bindestreg imellem, eksempelvis +4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er +17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

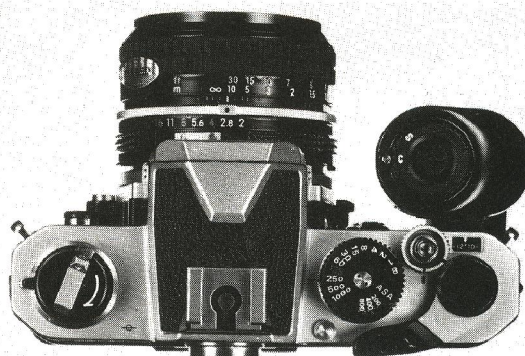
Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes Foto & Smalfilm.

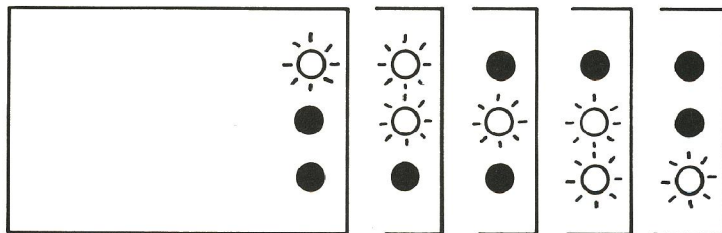
Nikon FM med motordrev MD-11. Det store håndtag giver et meget solidt greb om kameraet, navnlig ved optagelser i tværformat.

Betjeningsknapperne er de sædvanlige som på de fleste spejlreflekser. De eneste, der endnu har lukkertidsringen udenom objektivet, er Nikkormat FT-3 og Olympus.

Udenom udløserknappen på håndtaget sidder omskifteren mellem enkeltbilleder og billedserier med max. hastighed på 3,5 billeder pr. sekund.

De 3 lysdioder i søgeren kan vise 5 forskellige situationer. Fra venstre: mere end et blændetrins overbelysning, 1/5 til 1 blændetrins overbelysning, korrekt indenfor 1/5 blændetrins tolerance, 1/5 til 1 blændetrins underbelysning og til sidst mere end et blændetrins underbelysning.

